

AD QVODLIBETARIAM

467

QVAESTIO MEDICA MATVTINIS AGITANDA DISP-
TATIONIBVS, IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS XXVIII NOVEMBRIS,

MAGISTRO GVILLELMO GERBAVL DOCTORE MEDICO, MODERATORE PRVDENTISSIMO.

An cordis παλμὸς phlebotomia?

HOMO, perfectissimum animal, mixtorum vltimum, plurimis & grauissimis patet offensionibus. Vt enim cuiuslibet illius ætati sua est sanitas, ita sui morbi. Recens natis ὁμαροῦ φλεγμονή, ἀμβλυωπία, non tam artis quam ætatis indiga. Dentientibus Ἀσθία, calidorum vsu in grauescens. Pueris lapsi in vesica, viris in renibus potius. Ac inde aliis alij conueniunt. Temporum quoque mutationes singulæ suos pariunt morbos, quilibet tamen in quibusvis naturis & temporibus fiunt. Hinc alij benè vel malè se habent, alij ἀκρῆς sunt vel δύσκολοι. Partium etiam & morborum sua analogia. Apoplexia, ætate quam hyeme functior, cerebrum laceffit. Phthisis in pulmone immedicabile malum. Παλμὸς in corde frequentissimè suscitatur, in ossibus, membranis, cartilaginibus & nervis nunquam. Ita singulis locis & sedibus sui sunt mali genij.

COR, sedes animæ quæ reliquis imperat, omni affectuum genere tentatur, sed intemperie calidà frequentius. Syncope, spirituum malè habentium soboles, affectuum eiusdem cordis symptoma funestissimum, cum totius corporis frigore & sudore diaphoretico suboritur. Ἀσθμία τῆς ἑνότητος syncope indicia sunt & empyematis consecutaria. Καρδιαγμός, cordis vehemens motus, aliquid παλμὸς refert. Καρδιαλγία in lumborum dolore, sine febre, potissimum in melancholicis, hæmorrhoides prænuntiat. Καρδιαχία pueris valde familiaris. Παλμὸς & tremor differunt. Hic in cor, quod nervis caret, non cadit, etsi in solo nervoso genere non reperiatur, estque deprauatus facultatis animalis motus partim à pondere, partim à voluntate editus, arteriarum pulsui, præsertim formicanti, haud absimilis.

AΔΜΟΣ verò, cordis præter naturam motus est, immoderatà diastole & systole molestus, non secus quam cerebri epilepsia. Illius causa est intemperies frigida, Crassius etiam halitus, modò cordi inclusus, modò per arterias aut venas ad cor delatus, aut aliundè, vt ab vtero, hepate, lienè & proximis visceribus, in cor irruens. Modò tuberculum aut abscessus in corde generitus. Mucus crassus & viscidus in sinistro ventriculo. Interdum aucta in pericardio humoris copia, vel ipsius pericardij & cordis cohærentia. Sæpè multus sanguis, vt iuuenibus excedentibus ex ephæbis, quibus hæmorrhagia præfens est remediū. Sæpè ventriculus frigidior & hepar calidius, vnde αἰσθηματώδης proventus multus. Mensium fluor immodicus. Denique obstructions variæ, quæ hypochondriacis & ictericis magnam palpitandi occasionem suggerunt.

CVM euariant pulsus, vt è magno in paruum, veloci in tardum, raro in frequentem, molli in durum & veluti ferrantem, magna sunt affecti cordis argumenta. Παλμὸς obnoxios arguit conspicuus arteriarum motus & frequens earundem micatio. Quæ autem in regione cordis tactu perferuntur pulsatio, maximum præsentis palpitacionis indicium. Pulsus parui, tardi, rari, absente palmo perseverantes, frigidam intemperiem huiusce mali authorem arguunt, vt magnus, velox, frequens, calidam. Flatum terminationis velocitas significat. Humorem in pericardio auctum pulsus mollis comitatur. Παλμὸς in senibus ac pueris, vt & pulsus intermissio, minis quam in iuuenibus perniciosus. Si cum animi deliquio, aut vehementer, frequenter & sine causa manifesta fatiget, repentinam mortem minatur. Funestus omninò si ab adhæsu pericardij aut abscessu, aut tuberculo, non item si à sanguine redundante vel halitu contingat.

SVM hoc partis nobilissimæ symptoma, quam fieri potest citissimè profigandum, vacuantibus, digerentibus, roborantibus. Victus ratio attenuans præscribenda. Conueniunt syrupi malorum redolentium, citriorum, granatorum, bizantiorum; nec non aquæ stillatitiæ, theriacalis, cinnamomi, florum aurantium, restaurans cordis ceruini vel porcini. Viles opiæ ex confectionibus alkermes, de hyacintho, theriaca, mithridatio. Profunt etiam pulueres diambra, læritiæ Galeni, diamargariti frigidi; pulvis quoque vnicornis, cornu ceruini, ossis de corde eiusdem. Confert purgatio ex pilulis de hiera, aliisque catharticis non scammoniatis. Clysterum vsus frequens ex carminantium decocto. Sed præcauendæ aut curandæ palpitacionis nullum præfentius remedium sanguinis missione, modò in brachio, modò in poplite vel malleolo celebrata; cuius vicem suppleri poterunt cucurbitulæ cum profundo scarificatu, vel hirudines alis aut inguinibus admotæ.

Ergo cordis παλμὸς phlebotomia.

F.M.P.
F. M. P.

Asserebat Lutetiæ Franciscus Guenault Parisinus, A.R.S.M.DC.XIII.

DOMINI DOCTORES DISPVTATVRI.

M. Franciscus le Sage.
M. Georgius Cornury.
M. Guillelmus de Val Prof. Reg.

M. Ioannes Akakia.
M. Gaspardus Brayer.
M. Nicolaus Haynaut.

M. Guillelmus Le scaillon.
M. Petrus Collier.
M. Robertus le Sec.